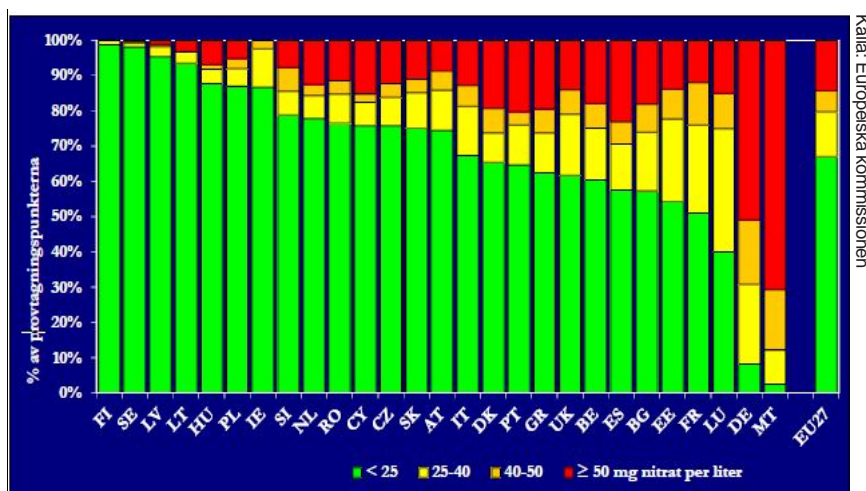

Nyhet från greppa.nu

Lite mindre nitrat i Europas vatten

Europas vatten har blivit lite renare från nitratkväve enligt en ny rapport om nitratdirektivet från EU-kommissionen. Samtidigt har åtta länder gjort överträdelser mot direktivet och kommissionen pekar inför framtiden ut trädgårdsnäringen som en bransch där det behövs mer åtgärder.

Källa: Europeiska kommissionen

Frekvensdiagram för grundvatten, årsmedelvärden av nitrathalter. Resultat från samtliga grundvattenstationer på olika djup. De lägsta nitrathalterna fanns i Finland, Sverige, Lettland, Litauen och Irland.

Som framgår av namnet fokuserar nitratdirektivet, som beslutades om redan år 1991, på just förorening av nitrat. Och då särskilt på nitrat i grundvatten. I flera länder i EU finns höga halter av nitrat i grundvatten som fungerar som råvattentäkt för dricksvatten. Det smutsigaste grundvattnet med avseende på nitrat finns i Malta och Tyskland där 50–70 procent av provtagningsstationerna överskrider hälsogränsvärdet på 50 mg nitrat per liter. Sverige och Finland är de båda länder som har renast grundvatten med avseende på nitrat enligt rapporten. Här överskred ingen eller endast någon enstaka mätstation gränsvärdet. Totalt sett har antalet mätpunkter med höga nitrathalter minskat i EU sedan förra rapporteringsperioden, 2004 till 2007, jämfört med 2008 till 2011.

Skärpta åtgärdsprogram och fortsatta undantag

Under 2008 till 2011 har nästan alla EU-länderna, 23 av 27, förändrat sina åtgärdsprogram. I praktiken betyder det att de skärpts i något avseende, ofta angående gödselspridning. Samtidigt har sju länder fortfarande undantag från

KÄLLA: Europeiska kommissionen (2013). *Rapport från kommissionen till rådet och Europaparlamentet om genomförandet av rådets direktiv 91/676/EEG om skydd mot att vatten förorenas av nitrater från jordbruket, på grundval av medlemsstaternas rapporter för perioden 2008–2011.* Bryssel. [LÄS MER >>](#)

PÅ SAMMA TEMA:

[2013-10-18 >>](#)

Testår och testgårdar ska visa vägen i Storbritannien

[2013-09-03 >>](#)

Stallgödselspridning är en svag länk på gårdar i Östersjöområdet

[2013-04-23 >>](#)

Mer att göra för utnyttjandet av växtnäring i stallgödsel

[2012-11-30 >>](#)

Vad ger god jordbrukarsed för vattenkvalitet?

[2012-10-11 >>](#)

Framgångsrik rådgivning för dricksvattenskydd

greppa näringen

begränsningen att få sprida 170 kg N/ha från stallgödsel. Det är Danmark, Tyskland, Storbritannien, Nederländerna, Irland och delar av Belgien och Italien. Oftast innebär undantaget att de får sprida 230 eller 250 kg N/ha till vallar.

Processer mot åtta länder

Det pågår mer eller mindre ständigt överträdelseprocesser mot någon av EU:s 27 medlemsländer. Nu är det åtta länder som kommissionen menar har överträtt någon regel. Det kan röra sig om att landet har ett otillräckligt åtgärdsprogram. Exempelvis för generösa regler om höst- och vinterspridning av stallgödsel eller otillräckliga krav på lagringskapacitet för gödsel. Det kan också handla om att landet utpekats för lite av sitt land som nitratkänsligt. Eller så har man brutit mot båda delarna, som Polen, Frankrike, Grekland och Slovakien.

Biogas och trädgårdsnäring

Kommissionen pekar på att nitratdirektivet gjort en hel del nytta. Förutom att nitratläckaget har minskat har åtgärderna även minskat läckaget av ammoniak och lustgas. Inför framtiden nämns ett par orosmoment, som biogasproduktion och odling av trädgårdsgrödor. Biogasproduktion innebär i sig inte någon ökad risk men i fallet Tyskland har det lett till ökad odling av majs som biogasråvara. Om majs ersätter en gröda som läcker mindre leder biogasproduktionen i praktiken till ökad kväveutlakning. När det gäller trädgårdsnäringen konstaterar kommissionen att vissa grödor på vissa jordar kan läcka mycket och det handlar om att bli striktare och inkludera även dessa i åtgärdsprogrammen.

[Markus Hoffmann](#)

Foto: Erik Karlsson

Nitratdirektivet innebär bland annat krav på en rad förebyggande insatser mot föroreningar av vatten orsakad av nitrater från jordbruket.

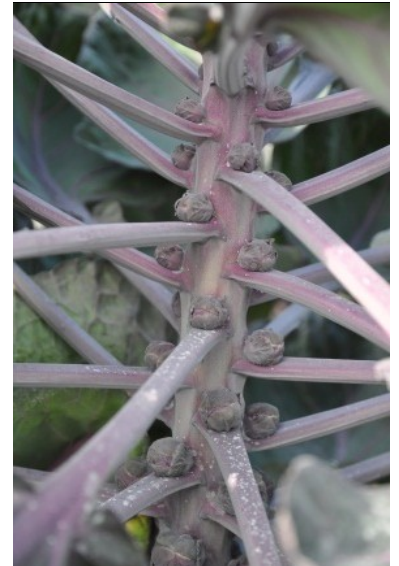

Foto: Berit Haggren

Påverkan från trädgårdsgrödor bör behandlas i högre grad i åtgärdsprogrammen framöver anser EU-kommissionen.

Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling: Europa investerar i landsbygdsområden

Redaktör:
Berit Haggren
0470-692 00
berit@haggren.eu

greppa näringen